

Program doradztwa zawodowego w Szkole Podstawowej nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w Zgierzu na rok szkolny 2026/2027

(Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego)

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2026 r. poz. 347 z późn. zm.); Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2026 r., poz. 73)

I. Wstęp

1. Program wprowadza systematyczne działania z zakresu orientacji zawodowej w klasach 1-6 szkoły podstawowej.
2. Program określa ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów klas 7–8 do wyboru kierunku kształcenia i zawodu.

II. Cele programu

1. W klasach 1-6, działania mają na celu:
 - zapoznanie uczniów z zawodami,
 - kształtowanie pozytywnej postawy wobec pracy i edukacji,
 - stymulowanie poznawania własnych zasobów i uzdolnień.
2. W klasach 7-8 celem jest przygotowanie uczniów do świadomego, samodzielnego wyboru szkoły ponadpodstawowej i zawodu, z uwzględnieniem ich predyspozycji oraz realiów rynku pracy 2026.
Uczeń:
 - określa swoje mocne strony, zainteresowania i predyspozycje,
 - potrafi samodzielnie korzystać z cyfrowych baz danych o rynku pracy,
 - analizuje strukturę szkolnictwa oraz kryteria rekrutacji na rok 2027.

III. Formy realizacji programu

1. Cele z zakresu orientacji zawodowej w klasach 1-6 są zintegrowane z procesem dydaktyczno-wychowawczym szkoły i realizowane w ramach:
 - a. obowiązkowych zajęć edukacyjnych (edukacji wczesnoszkolnej oraz przedmiotowej),
 - b. godzin z wychowawcą,
 - c. uroczystości, konkursów i innych działań ogólnoszkolnych.
2. Cele programu dla uczniów klasy 7 i 8, będą realizowane podczas zajęć lekcyjnych, w wymiarze 10 godzin rocznie dla każdej klasy.

IV. Metody pracy

Podczas zajęć z doradztwa zawodowego będą stosowane różnorodne metody aktywizujące, w tym z wykorzystaniem narzędzi informatycznych.

V. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego

1. **Poznanie własnych zasobów:**
 - Określanie stanu zdrowia i jego wpływu na wykonywanie zadań zawodowych.
 - Porównywanie własnych zasobów (zainteresowań, mocnych stron, predyspozycji) z realnymi wymaganiami współczesnego rynku pracy.
2. **Świat zawodów i rynek pracy**
 - Rozpoznawanie wpływu nowych technologii oraz **sztucznej inteligencji (AI)** na przeobrażenia w zawodach i formach zatrudnienia.
 - Analiza pracy zdalnej, hybrydowej i elastycznych form zatrudnienia.

- Korzystanie z oficjalnych prognoz zapotrzebowania na pracowników oraz ogólnopolskich baz zawodów.

3. Ścieżki edukacyjne i uczenie się przez całe życie

- Planowanie dalszego kształcenia z uwzględnieniem oferty szkół ponadpodstawowych i Branżowych Centrów Umiejętności (BCU).
- Wykorzystanie cyfrowych narzędzi i platform informatycznych wspierających doradztwo zawodowe.

4. Planowanie rozwoju i podejmowanie decyzji

- Podejmowanie świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych opartych na rzetelnych danych analitycznych i monitoringu karier absolwentów.

VI. Plan działań dla etapu edukacyjnego: Klasy 1–3 (Edukacja wczesnoszkolna)

Obszar	Treści programowe	Sposób realizacji / Formy i metody	Odpowiedzialni
1. Poznawanie własnych zasobów	Określanie swoich zainteresowań, mocnych stron, tego co uczeń lubi i potrafi robić.	Gry i zabawy integracyjne, autoprezentacja, prowadzenie „teczek sukcesów” lub prac plastycznych.	Wychowawcy
2. Świat zawodów i rynku pracy	Poznawanie zawodów z najbliższego otoczenia (dom, szkoła, miejscowość). Rola pracy w życiu człowieka.	Spotkania z reprezentantami zawodów (np. rodzicami), wycieczki (pocztą, straż), czytanie literatury.	Wychowawcy, Bibliotekarz
3. Rynek edukacyjny i uczenie się	Rozwijanie motywacji do nauki, uzasadnianie potrzeby zdobywania wiedzy i nowych umiejętności.	Rozmowy kierowane, gry planszowe i dydaktyczne, wspólne rozwiązywanie problemów.	Wychowawcy
4. Planowanie kariery	Wyrażanie własnych marzeń i planów związanych z przyszłością (w tym zawodową).	Konkursy plastyczne „Kim będę, gdy dorosnę?”, zabawy dramatyczne (odgrywanie ról).	Wychowawcy

VII. Plan działań dla II etapu edukacyjnego: Klasy 4–6

Obszar	Treści programowe	Sposób realizacji / Formy i metody	Odpowiedzialni
1. Poznawanie własnych zasobów	Diagnozowanie i rozwijanie uzdolnień, zainteresowań, cech charakteru oraz umiejętności społecznych.	Godziny z wychowawcą, mini-ankiety samooceny, praca w grupach, debaty klasowe.	Wychowawcy, Psycholog/ Pedagog
2. Świat zawodów i rynku pracy	Wskazywanie korelacji między przedmiotami szkolnymi a pracą zawodową. Poznawanie podziału zawodów.	Wplatanie wątków zawodoznawczych w lekcje przedmiotowe, korzystanie z filmów edukacyjnych (np. Mapy Karier).	Nauczyciele przedmiotów
3. Rynek edukacyjny i uczenie się	Doskonalenie technik efektywnego uczenia się, organizacja czasu pracy, znaczenie edukacji poza formalnej.	Warsztaty z pedagogiem, projekty edukacyjne, praca metodą stacji badawczych.	Wychowawcy, Nauczyciele, Pedagog
4. Planowanie kariery	Podejmowanie pierwszych samodzielnych wyborów (kółka zainteresowań, sekcje sportowe, samorząd).	Indywidualne rozmowy motywujące, planowanie udziału w szkolnych wydarzeniach kariery.	Wychowawcy, Doradca zawodowy, nauczyciele

VIII. Harmonogram działań dla klas 7-8.

1. Klasa 7 – Samopoznanie i orientacja w świecie zawodów (10 godzin)

Termin	Działanie / Temat	Treści programowe / Prognozy rynkowe	Metody, formy / Udział rodziców	Odpowiedzialni	Podmioty współpracujące
Wrzesień	Wprowadzenie do doradztwa. Założenie „Teczki Osobowości” (Portfolio). Temat: <i>Kim jestem i dokąd zmierzam?</i>	I. Poznawanie własnych zasobów Zainteresowania, mocne strony, talenty.	Metody: burza mózgów, kontrakt grupy. Rodzice: informacja o celach programu przez e-dziennik.	Doradca zawodowy, wychowawcy	Wydawnictwa: Nowa Era, WSIP
Październik	Diagnoza preferencji zawodowych. Wykonanie testu Hollanda. Temat: <i>Jaki mam typ osobowości zawodowej?</i>	I. Poznawanie zasobów w kontekście typów osobowości zawodowej. Badanie typu osobowości zawodowej a predyspozycje do pracy.	Metody: kwestionariusze, autoanaliza. Rodzice: możliwość skonsultowania wyników dziecka.	Doradca zawodowy	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
Listopad	Warsztaty z cyfrowych baz danych. Samodzielne wyszukiwanie informacji o zawodach i kwalifikacjach. Temat: <i>Wirtualny świat zawodów.</i>	II. Świat zawodów. Wykorzystanie platform: Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK).	Metody: warsztaty komputerowe w pracowni. Rodzice: otrzymują „Cyfrowy Przewodnik” z linkami do e-baz.	Doradca zawodowy, nauczyciel informatyki	Instytut Badań Edukacyjnych (IBE) Cyfrowe platformy kariery i bazy wiedzy
Grudzień	Zawody Jutra na rynku pracy. Zapoznanie uczniów ze strukturą rynku pracy, klasyfikacją i ewolucją zawodów. Temat: <i>Zawody jutra.</i>	II. Świat zawodów. Odniesienie do Krajowej Prognozy MEN 2026 (zawody automatyzacji, OZE).	Metody: analiza danych, prezentacja multimedialna. Rodzice: publikacja na stronie szkoły o zawodach przyszłości.	Doradca zawodowy	Wojewódzki Urząd Pracy (WUP)
Styczeń	Analiza lokalnego rynku pracy. Temat: <i>Labirynt zawodów.</i>	II. Świat zawodów. Odniesienie do wyników Barometru Zawodów 2026. Zawody deficytowe.	Metody: praca ze statystykami, dyskusja panelowa. Rodzice: zaproszenie do udziału w trójstronnych konsultacjach.	Doradca zawodowy	Powiatowy Urząd Pracy (PUP)
Luty	Festiwal Zawodów Młodego Człowieka. Temat: <i>Wizyty studyjne.</i>	II. Poznawanie struktur zatrudnienia, realiów pracy w konkretnych branżach.	Metody: wizyta studyjna w firmie. Rodzice: pomoc organizacyjna i logistyczna wyjść.	Doradca zawodowy, wychowawcy	Lokalne przedsiębiorstwa
Marzec	Przezwyciężanie stereotypów. Temat: <i>Czy zawody mają płęć?</i>	II. Świat zawodów. Wpływ stereotypów i płci na wybory zawodowe.	Metody: dyskusja oksfordzka, studium przypadku. Rodzice: ankieta o postrzeganiu ról zawodowych.	Doradca zawodowy	Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
Kwiecień	Szkolny Dzień Kariery. Temat: <i>Mój rodzic jest ekspertem.</i>	II. Świat zawodów, wymagania pracodawców, kompetencje twarde i miękkie.	Metody: Żywa Biblioteka. Rodzice jako eksperci: prowadzą prelekcje o swoich zawodach.	Doradca zawodowy, chętni rodzice	Cech Rzemiosł Różnych, lokalni przedsiębiorcy
Maj / Czerwiec	Kompetencje miękkie w pracy zespołowej. Temat: <i>Kompetencje miękkie – klucz do sukcesu.</i>	II. Świat zawodów. Odniesienie do monitoringu absolwentów Potrzeba rozwoju umiejętności społecznych.	Metody: gry symulacyjne, odgrywanie ról. Rodzice: podsumowanie roku przesłane przez e-dziennik.	Doradca zawodowy, psycholog	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

2. Klasa 8 – Decyzje edukacyjne i wejście na rynek pracy (10 godzin)

Termin	Działanie / Temat	Treści programowe / Prognozy rynkowe	Metody, formy / Udział rodziców	Odpowiedzialni	Podmioty współpracujące
Wrzesień	Zdrowie a moja kariera zawodowa. Weryfikacja planów uczniów pod kątem samopoznania predyspozycji. Temat: Moje zdrowie a mój zawód.	I. Poznawanie własnych zasobów Stan zdrowia a ograniczenia w zawodach.	Metody: praca z poradnikami lekarskimi, analiza SWOT. Rodzice: informacja o bilansach i zaświadczeniach.	Doradca zawodowy, wychowawcy	Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy
Październik	Nawigator edukacyjny po szkołach średnich. Temat: Gdzie po szkole podstawowej? Ścieżki edukacyjne.	III. Rynek edukacyjny. Struktura liceów, techników i szkół branżowych.	Metody: wykład informacyjny, mapa pojęciowa. Rodzice: Prelekcja na zebraniu: „Rekrutacja 2027 bez stresu”.	Doradca zawodowy, dyrektor szkoły	Lokalne szkoły ponadpodstawowe
Listopad	Kierunki kształcenia branżowego a rynek pracy. Analiza lokalnego rynku edukacyjnego pod kątem profili klas i kierunków. Temat: Mapujemy lokalne szkoły.	III. Rynek edukacyjny. Zawody o znaczeniu krajowym i wojewódzkim. Prezentacja Zawodów Przyszłości na bazie najnowszych prognoz.	Metody: praca z informatorami szkół, analiza profili klas. Rodzice: Spotkania informacyjne z udziałem przedstawicieli szkół ponadpodstawowych.	Doradca zawodowy	Lokalne technika i szkoły branżowe
Grudzień	Podejmowanie autonomicznych decyzji i radzenie sobie z presją otoczenia. Temat: Moja decyzja czy decyzja innych?	IV. Planowanie kariery. Czynniki wpływające na wybory.	Metody: drzewo decyzyjne, case study. Rodzice: Indywidualne konsultacje trójstronne (rodzic, uczeń, doradca).	Doradca zawodowy	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
Styczeń	Edukacja poza formalna oraz uczenie się przez całe życie jako kluczowa kompetencja rynkowa. Temat: Jak uczyć się efektywnie?	III. Rynek edukacyjny. Rola edukacji poza formalnej i kursów kwalifikacyjnych.	Metody: dyskusja kuli śnieżnej, prezentacje projektów. Rodzice: Poradnik cyfrowy: „Jak wspierać ósmoklasistę w nauce”.	Doradca zawodowy	Centrum Kształcenia Zawodowego (CKZ)
Luty	Przygotowanie dokumentów aplikacyjnych. Temat: Moje pierwsze CV.	IV. Planowanie kariery. Redagowanie pierwszego profesjonalnego CV.	Metody: pisanie kreatywne, kreatory online (Europass). Rodzice: pomoc przy kompletowaniu certyfikatów osiągnięć dziecka.	Doradca zawodowy, nauczyciele języka polskiego, informatyki	Fundacja Katalyst Education (Mapuj Karierę)
Marzec	Instruktaż rekrutacji elektronicznej oraz Targi Edukacyjne. Temat: Rozmowa rekrutacyjna bez stresu. Jak działa system?	III. Rynek edukacyjny. Kryteria, punkty, harmonogram naboru.	Metody: symulacja komputerowa naboru, wyjście na Targi Edukacyjne. Rodzice: informacje o logowaniu i obsłudze systemu naboru.	Doradca zawodowy, wicedyrektor, wychowawcy	Kuratorium Oświaty, Wydział Edukacji Urzędu Miasta Zgierza, Starostwo Powiatowe
Kwiecień	Trening autoprezentacji przed rekrutacją. Temat: Trening autoprezentacji.	IV. Planowanie kariery. Zachowanie podczas rozmów, radzenie sobie ze stresem.	Metody: symulacja rozmowy rekrutacyjnej, praca w parach. Rodzice: zaangażowanie w domowe ćwiczenia autoprezentacji z dzieckiem.	Doradca zawodowy, pedagog	Młodzieżowe Centrum Kariery (MCK)
Maj / Czerwiec	Tworzenie Indywidualnego Planu Działania (IPD) na pierwszy rok szkoły ponadpodstawowej. Temat: Mój Indywidualny Plan Działania (IPD).	IV. Planowanie kariery Podsumowanie wyników rekrutacyjnych i monitoringu predyspozycji uczniów.	Metody: prezentacja portfolio, metoda celów SMART. Rodzice: Wspólne podpisanie i akceptacja IPD. Ankieta ewaluacyjna	Doradca zawodowy	Samorząd Uczniowski

IX. Zakładane efekty programu

1. W klasach 1-6, uczeń:

- a. potrafi określić, co lubi robić, jakie ma zdolności i co przychodzi mu z łatwością – zwiększa się jego samoświadomość;
- b. poszerza wiedzę o różnorodnych profesjach w swoim otoczeniu i rozumie, czym zajmują się dorośli w pracy;
- c. kształtuje się szacunek do pracy i nauki oraz gotowość do podejmowania wysiłku i rozwijania pasji;
- d. uczy się, że zawody nie dzielą się na „kobiece” i „męskie”, co wspiera równość ról społecznych;
- e. dostrzega związek między szkolną nauką a przyszłym życiem dorosłym.

2. W klasach 7-8:

1) Uczeń w zakresie poznawania własnych zasobów:

- a. potrafi samodzielnie określić swoje mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i kompetencje społeczno-emocjonalne; potrafi także powiązać je z potencjalnymi ścieżkami kariery,
- b. posiada wiedzę o nowoczesnym rynku pracy, uwzględniającą wpływ sztucznej inteligencji (AI), automatyzacji i cyfryzacji na zawody,
- c. sprawnie porusza się po strukturze szkolnictwa ponadpodstawowego (licea, technika, szkoły branżowe);
- d. potrafi samodzielnie zaprojektować swoją pierwszą, realną ścieżkę edukacyjno-zawodową, dokonując świadomego wyboru szkoły ponadpodstawowej w oparciu o zebrane argumenty.

2) Uczeń w zakresie Świata zawodów i rynku pracy:

- a. potrafi wyszukiwać, gromadzić, selekcjonować informacje o zawodach i kwalifikacjach zawodowych oraz możliwości ich uzyskiwania;
- b. nabywa umiejętność sprawnego korzystania z oficjalnych, ogólnodostępnych platform edukacyjnych, baz zawodów (takich jak np. zasoby Mapy Karier) oraz portali rekrutacyjnych i analitycznych;
- c. analizuje źródła informacji edukacyjno-zawodowej wykorzystując nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT).
- d. zna kryteria podziału zawodów i rozumie pojęcie elastyczności zawodowej.
- e. porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców; rozpoznaje zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- f. dokonuje autoprezentacji;
- g. potrafi wykorzystać umiejętności przedmiotowe w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych;
- h. samodzielnie lub z pomocą doradcy planują dalszą ścieżkę rozwoju edukacyjno – zawodowego.

3) Uczeń w zakresie Ścieżki edukacyjnej i uczenia się przez całe życie:

- a. potrafi analizować oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- b. analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

- c. poznaje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji poza formalnej i nieformalnej;
- d. potrafi określić znaczenie uczenia się przez całe życie.

4) Uczeń w zakresie Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji:

- a. potrafi określić cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby i możliwości;
- b. rozumie znaczenie ciągłego podnoszenia kwalifikacji i zna alternatywne formy edukacji (np. kwalifikacyjne kursy zawodowe);
- c. planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów;
- d. potrafi konfrontować własne możliwości z wymaganiami zawodu;
- e. posiada umiejętność opracowania indywidualnego planu dalszej drogi edukacyjnej i zawodowej;
- f. dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- g. posiada informacje na temat aktualnej sytuacji na rynku pracy;
- h. poznaje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wie, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy.

X. Ewaluacja programu

Ewaluacja bieżąca i autoewaluacja pozwalają na analizowanie potrzeb uczniów, a w razie konieczności, program będzie modyfikowany.

1. Ewaluacja stopnia realizacji treści orientacji zawodowej dla klas 1–6 prowadzona będzie raz w roku szkolnym na podstawie:
 - 1) Sprawozdań wychowawców klas z realizacji planów wychowawczych.
 - 2) Analizy wpisów w dzienniku elektronicznym (tematy lekcji przedmiotowych i godzin wychowawczych).
 - 3) Obserwacji zaangażowania uczniów w konkursy, projekty i wycieczki o tematyce zawodoznawczej.
2. Ewaluacja treści Programu dla klas 7-8 zostanie przeprowadzona przy użyciu następujących metod i narzędzi:
 - 1) Arkusze obserwacji zajęć, ankiety, własne notatki, informacje pozyskane od uczniów, rodziców, partnerów zewnętrznych.
 - 2) Anonimowa ankieta online dla uczniów klas 8 badająca wzrost ich wiedzy o rekrutacji.
 - 3) Krótka ankieta ewaluacyjna dla rodziców oceniająca przydatność warsztatów i konsultacji indywidualnych.
 - 4) Analiza statystyczna wyborów szkół dokonana przez absolwentów w systemie rekrutacji elektronicznej.